

Føroyskur ST- hermaður í Serbia:

Rambo-menn sleppa ikki upp í part

- Endamálið er at skapa frið. Vit eru uttanveltaðir og tí hava vit ikki brúk fyri monnum, sum halda hetta miskunnarleysa kríggjð vera spennandi og romantiskt sum í filmum, sigur Jónsvein Olsen úr Sørvági

Jólagestirnir koma heim úr øllum herðashornum, men neyvan eru teir nógvir í tali, sum koma heim av hermotinum, sum 22 ára gamli Jónsvein Olsen úr Sørvági.

Hann er hermaður í ST friðarvarðveitandi herliðnum, sum síðani august mánaða í ár, hevur virkað á markinum millum Kroatia og Bosnia, har norðuri í landinum.

Dagliga hoyra vit í tíðindunum um náðileysar bardagar, harðskap og menniskju, sum eru vordin heimleys, hungur og neyð og flóttafólk í hundræðtali.

Virka fyri friði

Jónsvein Olsen sigur, at tað var ógvuliga ófriðarligt, tá teir komu til fyrrverandi Jugoslavia til býin Kostajunica á markinum millum Kroatia og Serbia, har norðuri í landinum.

- Okkara uppgáva er júst at fáa báðar partar at binda

frið. Vit eru hermenn, hóast vit arbeiða fyri friði.

Hví valdi tú at fara til fyrrverandi Jugoslavia, tá harðast leikaði á?

- Vit vóru nakrir vinmenn, sum vóru lidnir við hertænastuna. Ovastin hjá okkum valdi nakrar okkara út at fara í sjálvbodna ST hertænastu. Tá hinir fóru, valdi eg at fara eisini.

Ikki nøkur løtt uppgáva

Danir eru ógvuliga lættir at umgangast, og vit hava so gott samband okkaramillum, at eg ikki hevði viljað verið hesa uppgávuna fyri uttan.

- Hetta er ikki nøkur spennandi uppgáva og talan er als ikki um romantik av

nøkrum slag, men ein avbjóðing, sum gevur góðar royndir.

- Fyri okkum er tað ein góð tænasta, sum bert tænar einum endamáli, og tað er at

forða fyri kríggj.

- Fyribils havi eg sáttmála til februar, men eg fari at leingja hann fram til august mánaða 1993.

Friðarligt har ST herlið eru

- Sjálvandi eru eisini skakandi hendingar at minnst aftur á, men soleiðis er tá fólkaslag kríggjast.

Hetta hevði eg heldur ikki fingið innlit í, um eg ikki fór til Kroatia í mínum ørindum.

- Nú er friðarligt í teimum økjum kring landið, har fleiri túsund ST hermenn virka, men kortini leikar hart á. Kríggjð flytir hagar eingi ST herlið eru.

ST herliðini eru býtt upp í øki, og Jónsvein er í øki norður, saman við polakkum, dønnum og nigerianum - eini 900 mans tilsamans.

Uppgávan hjá Jónsveini Olsen er at virka sum bilførari fyri yvirmenn í ST heri-

num, sum tingast við kroatar øðrumegin og serbar hinumegin.

Kroatartrakaðir úr býnum

Í Kostajunica búðu áður eini 5000 fólk, bæði kroatar og serbarar. Nú hava serbar hersest økið, og trokkað hinir út. Teir ætla at gerast sjálvstøðugur landspartur í Serbia. Jónsvein Olsen veit ikki, hvussu nógvir serbarar búa í býnum.

- Kostajunica hevur verið fyri ógvuligum álopum, og húsini eru illa farin. Har-

Dagliga arbeiðið hjá Jónsveini Olsen er at føra henda bilin, tá yvirmenn í ST herdeild hanara fara at tingast við kroatar øðrumegin og serbar hinumegin, í royndini at fáa teir at gevast við bardøgunum

Býurin Kostajunica hevur verið fyri ógvuligum álopum, áðrenn ST herdeilin kom hagar. Kroatar eru trokaðir út, og serbar umvæla nú síni hús, eitt nú við at stjála ulfar frá teimum kroatum, sum ikki sleppa heim aftur

næst liva fólk so fátæksliga, at vit hava ilt við at skilja tað. Hvørki vatn ella el er innlagt í húsunum, sum eru ógvuliga gomul og visaslig.

- Í fyrstuni sóu vit ikki eitt menniskja, men ein dagin funnu vit eina gamla konu í einum kjallara. Hon hevði búið har í 10 mánaðar, og hevði ikki verið úti hesa tíðina. Hon hevði kúgv og høsn, og noktaði at flýggja, tá fólk rýmdi. Hon býr har enn, sigur Jónsvein Olsen.

Fólkid er ógvuliga fátækt í Kostajunica, og flestu teirra dyrka mais, sum høvuds-

Bót fyri at bjóða sigaret

ST hermenn hava ikki loyvi at tosa við íbúgvvarnar, og tí veit Jónsvein Olsen ikki nógva at siga um gerandisdag teirra.

- Av og á koma tey at tosa

við okkum á høvudsstøðini í býnum. Tey eru blíð og siggja ikki út til at líða neyð. Tað er friður í økinum, nú vit eru har, so tey kenna seg tryggari, enn áður.

- Vit hava loyvi at tosa við tey, men tá standa vit innan fyri piketráðin og tey uttanfyri. Helst vilja tey hava okkum at keypa eitthvørt, sum tey hava at selja. Tað er strangliga bannað at geva teimum mat og sigarettir, ella at keypa frá teimum.

- Ein dagin kom ein ung genta og spurdi ein okkara, um hon kundi fáa eina sigarett frá einum vinmanni mínum. Hann hugsaði ikki um tað, og bjóðaði henni. Tað sá ein yvirmaður, og tað kostaði honum 100 krónur í bót.

- Tá vit koma hagar í au-

Teir komu fram á eina gamla konu í einum kjallara, sum hevði búið einsamall har í 10 mánaðar. Hon hevur kúgv og høsn og býr har enn